

EL FINANÇAMENT DE CATALUNYA
I LA REFORMA DE L'ESTATUTFrancesc Homs
i MolistDiputat de CiU al Parlament de
Catalunya

Tenim la gallina!

Per fer pedagogia sobre el model de finançament fa mesos que utilitzo una metàfora. Explico que fa prop de 300 anys ens van robar la gallina, una gallina que era ponedora i que feia uns ous rossos i grossos. Des d'aleshores ens la tenen, pobreta gallina, presa i en una gàbia, ben vigilada per cert. Nosaltres, que ens la sentim nostra com una filla, li enviem dia sí dia també blat de moro del més bo. I, a canvi, els vigilants de la gallina ens donen un cistellet amb els ous que necessitem per passar el mes.

AQUESTA METÀFORA TAMBÉ SERVÍ, I AVUI ENCARA, per combatre la teoria federalista que s'havia instal·lat al nostre país amb el patrocini del tripartit, de tots i cadascun dels membres del tripartit. De manera resumida, aquesta teoria defensa la tesi que amb criteris econòmics federals i transparència estadística, es resoldrà el dèficit fiscal que patim a Catalunya. Sincerament, crec que aquesta aproximació és absolutament insuficient. Interessant i, de ben segur, aprofitable. Però clarament insuficient. El cas és que, fruit d'aquests plantejaments "federalistes", el govern tripartit va presentar una proposta de finançament a incloure al nou Estatut. Era una proposta que no tenia res a veure amb el concert econòmic i que dibuixava un model que deixava en mans de l'Estat la concreció unilateral d'aspectes tan elementals com la cistella d'impostos, la capacitat normativa, l'administració tributària dels impostos estatals, la quantificació de la solidaritat, el finançament local, entre d'altres. Aleshores aquesta proposta va ser presentada com la solució a tots els mals, la resposta definitiva, el camí federalista que faria història. Llegir avui les hemeroteques del dia en què es va presentar la proposta tripartida és un exercici interessant d'avaluació sobre la classe política que dirigeix en aquests moments el govern del nostre país.

EL PASSAT 30 DE SETEMBRE, TOT I LES DIFICULTATS, acusacions de tota mena i la solitud, CiU va aconseguir que el Parlament fixés un horitzó nacional en matèria de finançament que superava la proposta federalista del tripartit. De manera resumida, el model de finançament proposat pel Parlament tenia 5 puntals: primer, configurava un model propi (blindat davant de futures lleis espanyoles, com la LOFCA); segon, combinava criteris econòmics federalistes i sobirania financera; tercer, la revisió i concreció del finançament requeria l'acord bilateral; quart, fixava una cistella d'impostos estatals del 100%, i cinquè, establia una

XAVIER RAMIRO

"I el resultat és prou satisfactori: la Generalitat ingressarà més recursos que els que avui gasta, amb el que això representa"

agència tributària única. No era el concert econòmic que tenen els bascos. Era una proposta típica a la catalana: buscant els resultats del concert, s'adaptava a la legalitat vigent, portant-la, això sí, al límit (cessió del 100% dels tributs estatals, però "cessió" en tot cas!). Molt lluny de la proposta que el govern tripartit havia defensat.

ARA, FRUIT DE LA NEGOCIACIÓ, TRES DELS PUNTALS de la proposta del Parlament s'han mantingut intactes: la LOFCA no pot contradir l'Estatut, es combinen criteris federalistes i sobirania financera, i es consolida la bilateralitat. Són els puntals més clarament conceptuals, els que articulen en termes polítics i jurídics el canvi de model que s'està produint. Eren irrenunciables. La cistella i l'agència, també. De totes maneres, el caràcter instrumental d'aquests dos últims és el que ha permès vehicular la negociació. Altrament només quedava el no com a resposta. I el resultat és prou satisfactori: la Generalitat ingressarà més recursos que els que avui gasta, amb el que això representa. El nou model ens pot aportar 5.128 milions d'euros de més anuals, sense tenir en compte el joc favorable a Catalunya de les clàusules "federals" d'ordinalitat, entre d'altres, que s'han incorporat i que podran compensar de sobres la hipotètica desaparició del fons de suficiència. Depenent de la negociació bilateral, com de fet ja preveia la proposta del 30 de setembre, es podria passar d'un dèficit fiscal del 8% del PIB al 4,7% del PIB, molt a prop de l'objectiu del 4% establert per CiU avui fa un any. I, finalment, pel que fa a l'agència, es crea un consorci a parts iguals –Generalitat-Estat– i es preveu que esdevingui, en dos anys, l'administració tributària única a Catalunya. I, a més, ambdues coses amb possibilitats de ser revisades sense necessitat de tornar a reformar l'Estatut, és a dir, sense hipòtesis de cara al futur.

LA GALLINA TORNA. TOTS ELS NEGOCIADORS L'HEM vista. Però no vull enganyar a ningú: la nostra gallina està malalta, és lletja i esquifida. De fet, no té cap ploma. Però, com que és la nostra, ens l'emportem! És veritat que n'hi ha que quan l'han vista s'han espantat. Deu ser que amb les seves "mans netes" no poden agafar una gallina malalta, encara que sigui la pròpia, la de casa. Nosaltres no; la gent de CiU no deixarà sola la gallina pel fet que estigui malalta i plumada. No només la portem, sinó que estem convençuts que amb un govern nacionalista tornarà en poc temps a ser la millor ponedora de totes, fent altra vegada ous rossos i grossos.

DESCONEXIÓ I DESPRESTIGI

Alfons Quintà

Advocat i periodista

Radicalisme estèril

Quan va començar tot l'enrenou de l'Estatut ja era clar que el problema més greu de Catalunya era la desconexió i el desprestigi de tota una classe política, a causa d'una irresponsabilitat genèrica, amanida d'una immensa voluntat de control social. Tenim un buit intel·lectual i moral que fa que immenses barbaritats –penso en Chà-

vez o en Hamàs– puguin produir una injustificada simpatia, pel mer fet que se situen fora de la nostra imrepresentable olla. Ara tot ha quedat més clar.

Tanmateix, un 84 per cent dels espanyols creuen que els polítics es preocupen poc o gens dels problemes de la societat. Només un u per cent creu que se'n

preocupen molt. Han de ser els militants o els que se'n beneficien. Potser alguns polítics s'han equivocat de combat i de terreny on combatre. La majoria no: han fet el que els convenia, deliberadament, interessadament i sectàriament.

Estem tan avall que caldria un canvi de paradigma. Amb uns polítics que són

com els mostra aquella enquesta i un món intel·lectual erm, no n'hi ha prou amb distincions dins el bloc de poder, malgrat que mai es pot dir que tots siguin idèntics.

Els millors seran aquells que vulguin reduir el radicalisme verbal i estèril a què hem arribat, així com l'excessiu protagonisme d'una política només politiquera, en

què la presentació informativa de grans no-res és el tot.

L'Estatut vigent permet una nova llei electoral, sense la qual tant li fa dir com no dir. Com permet una política cultural que no sigui de destrossa o de control. Mentre això no es reenfoqui continuarem estant servits, en el pitjor sentit de l'expressió.

VOLTA D'HORIZÓ

El pacte s'ho posa difícil

J.J. Navarro
Arisa

Una amable lectora escriu per retreure al cronista que, en aquestes voltes d'horitzó, parli sovint de fets llunyans.

Sosté que és un error, donats els "moments històrics" que viu el nostre país. Si permeteu que faci servir la primera persona, no seré pas jo qui negui que vivim moments històrics, però darrerament sembla que no fem més que anar de Salamanca al Carmel passant per un parell de sales de reunions a Madrid i Barcelona. Mentrestant, hi ha tot un planeta ben gran i ben ple que no para de girar, i l'intent d'assolir una lucidesa global ajuda a mantenir la lucidesa local. I no fa falta afegir que hi ha una munió de veus que cada dia analitzen fins als més mínims detalls de la nostra peripècia.

Ara, però, sembla que podríem estar propers a una situació que, per dir-ho suau, és poc habitual a les democràcies parlamentàries: que un partit que forma part d'un govern de coalició no la vulgui trencar tot i desentendre's (o abstenir-se) del projecte polític més important d'aquest govern. De moment, és només un escenari que potser ningú vol, i sembla que encara hi ha prou capacitat d'estirar i arronsar posicions i afinar terminologies perquè sigui possible un *happy end*. Si no és així, caldran grans dosis de pedagogia perquè s'entengui. Els més decebutos seran els qui pensen que, per acabar la seva tasca, el pacte de govern necessita acabar la legislatura i potser també la propera.

Tripartit és una paraula massa llarga per a la tipologia de disseny d'aquesta columna. Per això en dic *pacte*. Un pacte que, com deia l'altre dia un cronista, té la carrosseria prou abonyegada, i alguns bonys encara han d'arribar. El fet és que, sigui per les circumstàncies o per pròpia inclinació, el pacte té el costum de posar-se les coses difícils.